

Scenariusz lekcji języka polskiego

Temat: Sztuka przekonywania

Autor: Grażyna Piotrowska

Typ szkoły i poziom: klasa VIII szkoły podstawowej

Cele lekcji: *Uczeń po zajęciach potrafi:*

- przeprowadzić wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego,
- zgadzać się lub polemizować, rzeczowo uzasadniając własne zdanie,
- wyszukiwać w tekście potrzebne informacje,
- redagować minirecenzję.

Metody i techniki pracy :

- pogadanka,
- pokaz,
- praca w parach i grupach.

Środki dydaktyczne :

- karty pracy(załączniki),
- tablica, pisaki, papier
- recenzja *Pana Tadeusza* <https://bookeriada.pl/recenzja-adam-mickiewicz-pan-tadeusz/>

TOK LEKCJI :

1. Wprowadzenie.

Podanie tematu lekcji i wykorzystanie kostki, by wprowadzić w temat.

Uczniowie rzucają do siebie niebieską kostką, która służy do wykorzystania na początku lekcji, by wprowadzić w nowe zagadnienie i chcemy się dowiedzieć, co już uczniowie wiedzą na dany temat. Druga kostka czerwona służy do refleksji na temat tego, czego się nauczyli i do podsumowania lekcji. Prosimy jednego z uczniów, aby rzucił kostką i odczytał pytanie na głos, mogą zastanowić się nad odpowiedzią w parach.

2. Podanie celów lekcji dla ucznia. *Nauczyciel zapisuje cele na tablicy.*

Formułuję tezę, argumenty i wniosek. Redaguję minirecenzję.

3. Próba sformułowania pytania kluczowego do lekcji, np. Jak przekonać do swych racji?

4. Prezentacja recenzji „Pana Tadeusza” (Załącznik nr 1).

Uczniowie czytają cicho i wyszukują potrzebne informacje, zgodnie z poleceniami na karcie pracy (Załącznik nr 2).

Załącznik nr 2

Przeczytaj recenzję i podkreśl w niej argumenty sformułowane przez autorkę. Zwróć uwagę na strukturę tekstu oraz językowy sposób prezentowania książki. Czas 10 minut.

Po przeczytaniu recenzji nauczyciel pyta o argumenty, które przytacza autorka oraz językowy sposób prezentowania książki. Uczniowie pisali już recenzję, więc zwracają uwagę na słownictwo służące informowaniu, ocenie i przekonywaniu

5. Formułowanie wypowiedzi argumentacyjnej w oparciu o tekst recenzji (Załącznik nr 3).

Nauczyciel zwraca uwagę na strukturę wypowiedzi dowodzącej: teza, argument, przykład, wniosek. Ćwiczenie służy dyscyplinowaniu wypowiedzi, budowaniu jasnej, precyzyjnej struktury, w której poszczególne elementy tworzą całość.

Załącznik nr 3

Uzupełnij tekst argumentami, które mogłyby pojawić się w dyskusji na temat: Warto przeczytać „Pana Tadeusza”? Użyj wyrażenia typu: *z pewnością, prawdopodobnie, przypuszczalnie, być może, oczywiście, poza tym, mimo to, otóż*. Czas 10 minut.

Moim.....
ponieważ.....

.....dodam także, że .....

Przytoczę kolejny argument na potwierdzenie mojego stanowiska:.....
.....
.....

Podsumowując,.....
.....
.....

6. Sprawdzenie wykonania zadania.

Nauczyciel zwraca uwagę na formułowanie argumentu na rzecz prezentowanego stanowiska i poprawnego wnioskowania.

7. Uczniowie redagują minirecenzję, wykorzystując podane słownictwo (**Załącznik nr 4**).

Załącznik nr 4

Czas na Was!

Zaprezentujcie lekturę omawianą w szkole w postaci minirecenzji (50 słów), która może znaleźć się na okładce książki. Możecie wykorzystać pomocnicze słownictwo (**Załącznik nr 5**).

Czas 20 minut.

8. Prezentacja prac.

9. Ewaluacja zajęć - uczniowie odpowiadają na pytanie z kostki metodycznej czerwonej.

10. Bibliografia

Recenzja *Pana Tadeusza*

<https://bookeriada.pl/recenzja-adam-mickiewicz-pan-tadeusz/> dostęp 12.02.2019 r.

Załącznik nr 1

Wątpię, czy wydawnictwo MG zdaje sobie sprawę, jak wielką radość sprawia mi, wydając klasyki literatury. Po pierwsze lubię klasyczną literaturę. Po drugie mam naturę kolekcjonerki – lubię, gdy książki, które posiadam są ładne. Nie mam fobii na punkcie czystości książek. Gdy się ich dotyka, to nie trzeba zakładać rękawiczek, ale lubię eleganckie oprawy. Takie zapewnia wydawnictwo MG, za co jestem ogromnie wdzięczna.

Tak strasznie mi wstyd za to, co opowiadałam o „Panu Tadeuszu” w czasach szkolnych. Że nudny, że głupi, że idiotyczny, że kto chce słuchać o zbieraniu grzybów przez bandę nierobów. Wręcz nie dowierzam, że mogłam być taką idiotką. Nie planuję opowiadać w tym tekście o tym, że Adam Mickiewicz to nasz skarb narodowy i że „Pan Tadeusz” to polski epos pisany trzynastozgłoskowcem. Każdy o tym wie, a jak nie wie, to powinien się dowiedzieć. A o czym będzie? Tylko o moich emocjach związanych z tą książką. Ale również o tym, jak to wspaniale jest się przenieść na Litwę, pomiędzy te cudowne łąny pszenicy, pospacerować nad Niemnem i pooddychać powietrzem, którym oddychała niegdyś polska szlachta.

Bo tę książkę powinno się czytać wielokrotnie. Bynajmniej nie dlatego, że epos i bla bla bla. Dlatego, że daje nadzieję. Jest w niej spokój, nawet w scenach batalistycznych, pogoda ducha oraz beztroska pomimo niekorzystnej sytuacji. W „Panu Tadeuszu” odnalazłam wytchnienie, którego szukać można jedynie w dawnych, szlacheckich dworach. Tak bardzo brak takiej radosnej dostojności w dzisiejszych czasach.

Po tym, jak przeczytałam gros¹ książek o smutku i cierpieniu, to prawdziwa uciecha przeczytać coś o tym, że musi być dobrze. Nie ma innej opcji, jak tylko ta, że będzie dobrze. Że na końcu zatańczymy poloneza i nie będzie to polonez w błędnym kole swoich kompleksów, tylko rzeczywisty wybuch uciechy.

A że przedstawiona szlachta jest trochę prostacka, kołtuńska², kłótliva? To co. Mickiewicz wcale nie ukrywa wad polskiej szlachty. Po prostu mówi o nich jak matka o swoim niegrzecznym dziecku – z miłością. Grożąc palcem ze śmiechem i czułością.

„Pan Tadeusz” to prawdziwa skarbnica wiedzy na temat obyczajów minionej epoki, zachowania, dawne gusta i guściki, stroje, zabawy i rytuały. Miło jest się zanurzyć w takim odrębnym świecie, który jednocześnie jest tak daleki, a z drugiej strony jest naszą przeszłością i znajduje się w zbiorowej świadomości. Warto to docenić. I tu bynajmniej nie chodzi o patriotyczne dyrdymały (nie moja wina, że aktualnie patriotyzm kojarzy mi się tylko z paleniem tęczy), tylko o pamięć o tamtym świecie, który już minął, nigdy nie wróci. Trochę się tęskni do polonezów, i do zbierania grzybów, i polowań na niedźwiedzia. Cudownie sobie wyobrazić, że jestem w tamtej rzeczywistości.

Tradycyjnie wydanie MG jest przepiękne! „Pan Tadeusz” uzupełniony został ilustracjami Michała Elwiro Andriollego, które idealnie oddają to, co przedstawione w książce. Bezbłędnie wpisują się w klimat dzieła i czynią to wydanie kolekcjonerskim. Nie podoba mi się kolor okładki, ale to moja osobista preferencja. Nie wydaje mi się, by ten miętowy był dobrym wyborem, postawiłabym na bardziej klasyczny kolor.

Polecam „Pana Tadeusza” w tym wydaniu. Bardzo się cieszę, że go mam i mogłam znów poznać, bez etykiety „lektura szkolna”. To cudowna apoteoza³ wszystkiego, co polskie. To powtarzane czytanie przypomniło mi, że Polska to nie tylko kwiat kwitnącej cebuli, ale też tradycja, dramatyczna historia i spokój wiejskich dworów szlacheckich.

Karolina Baran

---

¹ gros (wym. gro) - większość

² Kołtuńska - ograniczona, zacofana, wsteczna;

³ apoteoza- otoczenie kogoś lub coś czcią i uwielbieniem, przedstawienie postaci, idei lub wydarzeń w sposób wyidealizowany

Załącznik nr 2

Przeczytaj recenzję i podkreśl w niej argumenty sformułowane przez autorkę. Zwróć uwagę na strukturę tekstu oraz językowy sposób prezentowania książki. Czas 10 minut.

Załącznik nr 3

Uzupełnij tekst argumentami, które mogłyby pojawić się w dyskusji na temat: Warto przeczytać „Pana Tadeusza”? Użyj wyrażień typu: *z pewnością, prawdopodobnie, przypuszczalnie, być może, oczywiście, poza tym, mimo to, otóż*. Czas 10 minut.

Moim.....
ponieważ.....
.....dodam także, że .....

Przytoczę kolejny argument na potwierdzenie mojego stanowiska:.....
.....
.....
.....
.....

Podsumowując,.....
.....
.....

Załącznik nr 4

Czas na Was!

Zaprezentujcie lekturę omawianą w szkole w postaci minirecenzji (50 słów), która może znaleźć się

na okładce książki. Możecie wykorzystać pomocnicze słownictwo. Czas 20 minut.

Załącznik nr 5

Pomocnicze słownictwo:

ocena książki:

dodatnia: interesująca lektura, frapująca pozycja, oryginalna książka, ciekawa książka, niepowtarzalna przygoda intelektualna

ujemna: nudna, nużąca, męcząca, niczym nie może zainteresować

uczy, podaje piękne wzorce, uwrażliwia, przedstawia historię, podaje fakty w przystępny sposób, skłania do refleksji, zachwyca, porywa za serce, wzrusza, uczy zauważać piękno, motywuje do poszerzania swej wiedzy, skłania do zadumy nad sobą

bohaterowie: bliscy czytelnikowi, wiarygodni, przekonujący, interesujący, godni szacunku i uznania, wyzwajający chęć naśladowania, papierowi, sztuczni, nierealni, oderwani od realiów życia codziennego.

akcja: żywa, wartka, zaskakująca, pełna wydarzeń, trzymająca w napięciu, zbyt wolna, monotonna.

wydarzenia: ciekawe, zaskakujące, frapujące, niecodzienne, niezwykle, nieciekawe, łatwe do przewidzenia.